

Geachte minister Grapperhaus,

Met grote zorg heb ik kennis genomen van het wetsvoorstel Wet Regulering Sekswork. Ik deel uw zorg over misstanden in de branche, maar na het lezen van het wetsvoorstel kan ik niet anders concluderen dat deze wet een averechts effect zal hebben. Ik vrees dat stigma en geweld tegen sekswerkers juist zullen toenemen indien dit voorstel wordt aangenomen.

De wet in het kort

De [Wet Regulering Sekswork](#) kent als hoofdlijnen de volgende maatregelen:

- een uniforme vergunningsplicht voor alle sekswerkers, persoonsgebonden. Deze vergunningen zijn tevens gebonden aan een verplicht telefoonnummer dat speciaal voor het doel van sekswork wordt vereist,
- een verplichte landelijke registratie van sekswerkers, door middel van een registratie van deze vergunningen. In deze registratie worden, naast persoonsgegevens, ook vermeende tekenen van ‘niet-zelfredzaamheid’ en dwang opgenomen, zoals ambtenaren deze menen te zien bij een verplicht intakegesprek,
- een bestuurlijke boete van de 4e categorie (ca. 20.000 euro) voor sekswerkers die zonder vergunning werken,
- een gevangenisstraf van maximaal 12 maanden voor hun klanten,
- het tot pooier bestempelen van hun zakelijke dienstverleners, zoals chauffeurs en bodyguards, waarbij deze een straf van een paar jaar boven het hoofd hangt,
- een nuloptie voor gemeenten (het niet toestaan van sekswork binnen de gemeente),
- huisuitzetting van thuiswerkende sekswerkers zonder vergunning.

Zorgtaak of ordinaire repressie?

In de [memorie van toelichting](#) van het wetsvoorstel schrijft de overheid over ‘een zorgtaak’ naar kwetsbare mensen. In de uitwerking zie je vervolgens dat deze plaatsvindt door middel van betutteling van volwassen ZZP’ers door de burgemeester en ambtenaren die deze vergunningen af moeten geven. Met als dwangmiddel een disproportioneel sanctieregime voor diegenen die zich hier niet aan kunnen of willen conformeren.

De dreiging mer gevangenisstraf voor klanten van onvergunde sekswerkers zal ook contraproductief werken. Deze is eerder een perverse prikkel om eventuele misstanden niet te melden. Dit dwangmiddel is ook niet te rijmen met de bewering dat er geen vergewisplicht voor klanten is in dit wetsvoorstel.

In algemene zin worden hier bestuurlijke en strafrechtelijke dwang ingezet om vormen van seks met wederzijdse instemming tussen volwassenen te criminaliseren.

De in het wetsvoorstel opgenomen registratieplicht betreft niet alleen een grove inbreuk op de privacy van de sekswerkers, maar brengt ook risico’s mee voor de sekswerkers, die hier afhankelijk worden van de beveiliging van de database door de overheid, waarbij ook onduidelijk blijft hoe misbruik van de in de database opgenomen gegevens voorkomen kan worden.

De evaluaties van het Prostituiertenschutzgesetz in Duitsland laten bovendien zien dat verplichte registratie niet werkt: zo waren in 2018 in Nordrhein-Westfalen van de naar schatting 42000 sekswerkers er slechts 7300 geregistreerd* .

Bij het aannemen van dit stigmatiserende wetsvoorstel zal de maatschappelijke positie van sekswerkers verder verslechteren. Het toch al lage vertrouwen van sekswerkers in de overheid zal verder afbrokkelen, bij misstanden zal het contact met justitie nog vaker vermeden worden. De overheid brengt hier letterlijk mensenlevens in gevaar.

Hoe kan het beter?

Door serieus te luisteren naar sekswerkers en op basis van gelijkwaardigheid met hen het gesprek aan te gaan zou de overheid tot betere wetgeving kunnen komen.

Zo wordt het mogelijk om in overleg met sekswerkers en hun belangenorganisaties te komen tot een duurzaam prostitutiebeleid. Een goed voorbeeld hiervan is Nieuw-Zeeland, waar sekswerkers dezelfde rechten hebben als ieder ander in de beroepsbevolking.**

Het versterken van de rechten van sekswerkers zorgt ervoor dat het eenvoudiger wordt bij misstanden wél de politie in te schakelen en zal uitbuiting op de werkplek helpen tegengaan. Zo dragen we wel bij aan de verbetering van de positie van sekswerkers, een door het ministerie van Justitie genoemd uitgangspunt bij dit wetsvoorstel.

Ik vraag u dan ook vriendelijk doch dringend om dit wetsvoorstel in te trekken en in overleg te gaan met sekswerkers om tot een beter beleid te kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

Edwin Hijmans

* Das Prostituiertenschutzgesetz schützt nicht,
<https://www.aidshilfe.de/meldung/prostituiertenschutzgesetz-schuetzt>

** Rottier, Joep, Decriminalization of Sex Work: The New Zealand Model An Analysis of the Integrative Sex Industry Policy in New Zealand (Aotearoa)
<https://www.bju.nl/juridisch/catalogus/decriminalization-of-sex-work-1#>
<https://www.boekenroute.nl/gasten/gtn1Boek.aspx?ISBN=9789462368842>
<https://dspace.library.uu.nl/handle/1874/374286>